

2015 - un an economic de referință pentru România

Privind retrospectiv, atât din dimensiunea ciclică, dar și din punct de vedere structural, se poate spune că 2015 va rămâne în istorie ca un **an economic de referință pentru România**.

Performanța economiei interne în acest an este notabilă, mai ales dacă luăm în considerare provocările cu care s-a confruntat economia mondială (divergențele de politică monetară între principalele blocuri economice ale lumii, decelerarea economiilor emergente și în dezvoltare), dar și noile amenințări la adresa procesului de integrare economică și monetară europeană - terorismul.

Strict cantitativ, din perspectiva dinamicii PIB, în 2015 s-a consemnat cel mai bun ritm de creștere economică din ultimii șapte ani. Astfel, la final de an PIB-ul real se situează cu circa 3.8% peste nivelul din 2008 și cu 72% peste nivelul din 2000 (al doilea grafic din dreapta) - anul în care România a intrat în primul ciclu de economie de piață după mai bine de șapte decenii.

Mai mult, din abordarea calitativă, 2015 a fost un an cu o creștere economică sustenabilă, aspect reflectat de ameliorarea dinamicii PIB potențial (proces la care au contribuit toți factorii de producție, după cum se poate nota în al patrulea grafic din dreapta).

Practic, în **2015 economia internă a intrat într-un nou ciclu economic** (după aproximativ șase ani de ajustare macro-financiară), aspect reflectat de dinamica investițiilor productive (în creștere cu 6.8% an/an în perioada ianuarie-septembrie, conform datelor comunicate recent de Institutul Național de Statistică). Cu toate acestea, trebuie subliniat faptul că, în prezent, volumul investițiilor productive se situează cu aproximativ 40% sub maximul istoric consemnat în 2008.

Totodată, în 2015 cererea internă a avut cea mai importantă contribuție la dinamica PIB de la incidența primului val al Marii Recesiuni. La această evoluție a contribuit și consolidarea consumului privat (creștere cu 5.7% an/an la nouă luni), susținută de majorarea venitului real disponibil al populației, relansarea ofertei de credite și declinul costurilor de finanțare, dar și de decizia privind reducerea cotei TVA (la alimente și servicii de alimentație, de la 24% la 9%, începând cu 1 iunie) și de nivelul redus al cotațiilor internaționale la țigări și alte materii prime.

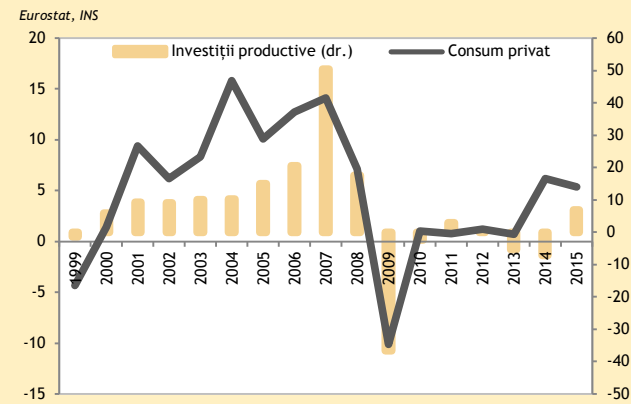
De asemenea, în acest an exporturile și importurile au atins noi maxime istorice, notându-se dinamica fluxurilor comerciale derulate cu țările Uniunii Europene.

Spre deosebire de ciclul economic anterior redinamizarea cererii interne nu a condus la deteriorarea echilibrelor macroeconomice în 2015. Practic în acest an gradul de stabilitate macro-financiară a atins cote maxime, aspect reflectat de nivelul minim istoric al costurilor de finanțare în economie. După cum se poate nota în al treilea grafic din dreapta, contul curent aproape s-a echilibrat (deficit de 0.4% din PIB la nouă luni - nivel minim istoric), iar în sfera finanțelor publice procesul de consolidare a continuat (excedent bugetar de 1.28% din PIB în perioada ianuarie-octombrie). De asemenea, în sectorul bancar raportul credite/depozite s-a consolidat în jurul nivelului de 90%, iar ponderea creditului în RON în creditul neguvernamental total a depășit pragul de 50%. Totodată, ponderea datoriei externe totale în PIB a continuat să scadă (către minimul din ultimii șapte ani). Nu în ultimul rând, în 2015 dinamica anuală a prețurilor de consum a devenit negativă, pentru prima oară după 1989, pe fondul reducerii cotei TVA la alimente și servicii de alimentație.

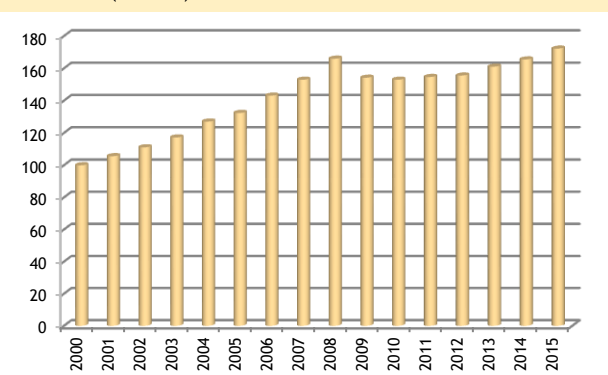
În încheiere subliniem faptul că economia internă a început din 2015 să culegă roadele procesului de ajustare macroeconomică și reformelor structurale implementate după incidența Marii Recesiuni.

După un start cu dreptul în noul ciclu economic perspectivele se mențin favorabile pe termen mediu pentru economia internă. **România are din nou oportunitatea de a iniția un ciclu de dezvoltare durabilă (o șansă istorică, dacă privim și conjunctura internațională), care să permită ulterior accesul la cluburi de elită (Zona Euro, OCDE)**. Evoluții pozitive în această direcție sunt dependente de continuarea reformelor (inclusiv dezvoltarea pieței de capital și investiția în capitalul uman), menținerea stabilității financiare și întărirea educației financiare a populației.

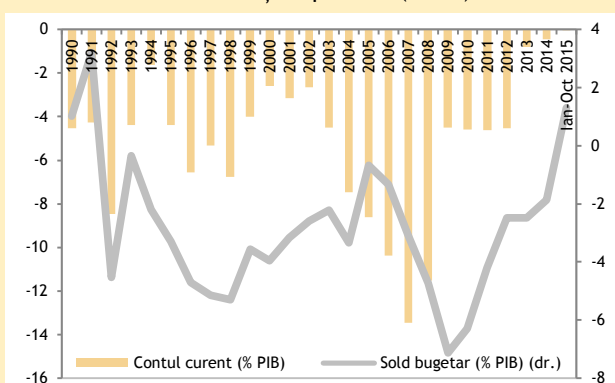
investiții productive vs. consum privat (% an/an) sursa: Eurostat, INS

PIB real (indice) sursa: Eurostat, INS, prelucrări BT

contul curent vs. finanțele publice (% PIB) sursa: Eurostat, INS, FMI

contribuția factorilor de producție la PIB potențial

(puncte procentuale) sursa: estimări economice BT, pe baza datelor Eurostat

